

Rituelen en gebruiken

- [kyrië eleison](#)
- [kazuifels](#)
- [wierook](#)
- [wijnwater](#)
- [paaskaars](#)
- [het heilig vormsel](#)
- [doop](#)
- [kleuren](#)
- [Heilige oliën](#)

Kyrië eleison

KYRIE ELEISON

Een litanie is een smeekbede met een voorzanger, die de aanroepen of gebedsoproepen voorzingt, gevolgd door steeds dezelfde of weinig variërende korte bede door allen. Het Kyrie eleison is van oorsprong zo'n litanie, een smeekbede waarin God wordt aangeroepen om ontferming over ons. Het is Grieks, dat destijds de liturgische taal was, en het bestaat uit de aangeroepen persoon van *Kyrios*, de Heer, en de zogeheten gebiedende wijs van het werkwoord *eleein*, medelijden hebben met iemand.

Het 'Kyrie eleison – Heer, ontferm u' komt eigenlijk van de straat in het Romeinse keizerrijk rond het begin van onze jaartelling. Wanneer de keizer of een andere machtspersoon passeerde, werd door menige arme of behoeftige "Kyrie eleison" geroepen. Iets dergelijks lezen we ook in Mattheus 20:29-34, over de genezing van de twee blinden in Jericho. Luidkeels riepen ze immers: "Heer, Zoon van David, heb medelijden met ons!"

Vanaf de vijfde eeuw wordt het Kyrie in het Westen in de Misaliturgie overgenomen en krijgt het als vorm: 3x Kyrie; 3x Christe; 3x Kyrie.

Tot ver in de middeleeuwen kwamen de mensen in Rome bijeen in grafkerken van heiligen en de grote basilieken. Tijdens die processie zong men de grote litanie oftewel de litanie van alle heiligen: na een inleidend gedeelte, de smeekbede tot God, volgen de aanroepingen van de heiligen, de aanroepingen van Christus, en de smeekbeden voor verschillende noden.

Essentieel is de rolverdeling van de voorzanger en de samenzang.

Trinitarische Latijnse uitbreidingen van de aanroepingen vonden eveneens plaats, zoals: "Kyrie, Bron van goedheid, Vader van eeuwigheid, van Wie alle goedheid uitgaat, eleison" (3x);

"Christe, Meester van het hemelse Rijk, altijd de lofzang van de engelen bezingend, eleison" (3x); "Kyrie, heilige Geest, een in wezen met de Vader en de Zoon stroomt Gij uit beiden voort" (3x).

Naar een artikel uit het tijdschrift Punctum (sept. 2001) van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (hsdb)

KYRIE ELEÏSON

Wat in het voorgaande artikel over dit onderwerp geschreven is, is helemaal waar, maar je kunt je afvragen waarom dat Kyrie eleison dan een plaats zou moeten hebben in onze dienst, en waarom er in dit geval voor gekozen is het Grieks te laten staan. Evenals bijv. op het einde van de dienst het Latijnse *Ite Missa est; Deo gratias*, terwijl de gehele verdere dienst in de landstaal wordt gedaan. Daar moet toch een reden voor zijn?

In elke taal zijn woorden die niet in de volle betekenis in een andere taal kunnen worden vertaald, omdat het woorden zijn die niet alleen een "letterwaarde" maar ook een "gevoelswaarde" hebben. Dat is niet alleen met het Grieks of Latijn zo, maar bijvoorbeeld ook wel met het Engels en het Frans, en waarschijnlijk in vele andere talen.

Er is een diepere, erachter liggende betekenis, en wij zijn het zelf die met onze onderzoekende geest daarnaar op zoek moeten gaan.

Het Kyrie eleison heeft in onze dienst een aparte plaats en betekenis.

Na de zuivering met water of het Asperges wordt de tempel gegrondvest op Christus de Heer, tot een woonstede Gods in de Geest. Hij is onze uiterste hoeksteen. Bij het Confiteor geven wij aan, dat we weten dat de mensheid tot onsterfelijkheid geschapen is, maar dat we ook weten dat we nog lang niet volmaakt zijn.

Als we dan zelf aangeven dat wij "mensen op weg" zijn, met als einddoel het goddelijke in ons zelf tot uitdrukking te brengen, kan de absolutie gegeven en ontvangen worden.

Dan wordt het altaar gewierookt. Dat is een zuivering met vuur van de mensen en de ruimte die zojuist gevormd is. Het altaar wordt hierdoor a.h.w. afgescheiden van de grotere ruimte waarin het mysterie gevierd gaat worden. De verticale lijn wordt hier al aangegeven.

Vervolgens legt de celebrant weer de verbinding met de gemeente ("De Heer zij met u, en met uw geest"). Dit zich met de gemeente verbinden van de celebrant komt meerdere malen voor in de dienst, en altijd op het hoogste, het geestelijke, gebied. Het is belangrijk dat de gemeente niet achterblijft in aandacht, maar samen met de celebrant opgaat.

Dan is het eerste deel van de H. Mis, waarin voornamelijk op het horizontale vlak gewerkt wordt, afgesloten, en gaan we over naar de Introïtus waarin de verticale lijn tussen de mens en het Goddelijke, of, in de mens zelf, tussen lichaam, ziel en geest benadrukt wordt.

De essentie van dit eerste gedeelte wordt als het ware vastgelegd in het Kyrie, dat als een soort mantra dienst doet.

Wat in de gewone wereld in de Romeinse tijd bedoeld was als het vragen van een aalmoes, kun je hier zien als een gift van de Liefde van God, in zijn Drievuldigheid. Het drievoudige eerste Kyrie is gericht naar God de Vader, het drievoudige Christe naar God de Zoon en het tweede drievoudige Kyrie naar God de H. Geest. Waardoor het zijn uitwerking heeft op de geest, de ziel en het lichaam van de mens. Je zou ook kunnen zeggen: op de Wil, het Wezen en de Werkzaamheid.

In de muziek voor de organist wordt aangegeven dat de eerste 3 zacht moeten worden gespeeld, de tweede normaal en de derde hard. Over het algemeen wordt dit niet gedaan en wordt alles ingetogen gezongen.

Toch, als je bedenkt dat de eerste vraag om verbinding of liefdesgift, gericht is tot de Vader, is dat begrijpelijk. Maar de tweede is gericht op Christus, en ook op het Christusbewustzijn in ons zelf, dat kan gerust duidelijk zijn, en de tweede keer Kyrie, dat gericht is op de H. Geest zou zeer duidelijk moeten zijn, want het is juist de H. Geest die ons het meest nabij is, en het meest in staat ons te horen en te begrijpen.

Direct daarna, als een bevestiging en uiting van dankbaarheid, barst het Gloria in alle hevigheid los.

Dat is de dank voor het ontvangen van die geestelijke liefdesgift.

Het Kyrie heeft in deze trits een belangrijke plaats. Het transformeert de voornamelijk horizontale energie in een horizontale én verticale energie, wat nodig is voor het vervolg van de ceremonie.

Terecht wordt de eeuwenoude bede “Kyrie eleison” vertaald met “Heer, ontferm U (onzer)”, de Griekse woordenboeken laten ons geen andere keus: kurios = heer; eleein = zich erbarmen, zich ontfermen. Bisschop Charles W. Leadbeater z.g. is het in zijn liturgische standaardwerk “De wetenschap der Sacramenten” echter niet eens met die vertaling (vergelijk de Anglicaanse tekst: “Lord, have mercy upon us”), omdat ze volgens hem “het verkeerde en onwaardige denkbeeld insluit, dat God boos op ons is en dat wij om genade moeten vragen, een opvatting die geheel in overeenstemming is met de kruipende houding, welke zo fataal is voor echte devotie”.

De gedachte, dat in onze ootmoed en eerbied voor de Schepper een onoorbare onderdanigheid schuil zou gaan, is mij vreemd en daarom kan ik mij geenszins vinden in de beide alternatieve “vertalingen” van de bisschop: “Heer, geef U Zelf aan ons” of: “Heer, stort U Zelf uit”.

Belangwekkender acht ik overigens het feit, dat in de eerste twee eeuwen in alle Romeinse cultuurcentra, zoals Alexandrië, Jeruzalem, Antiochië en Rome, Grieks werd gesproken, ook door de christenen. Het Grieks was eveneens de liturgische taal; tot in de vierde eeuw bestond in Rome het Griekse eucharistische gebed nog naast het Latijnse.

In de vierde eeuw kreeg de aanroeping “Kyrie eleison” een vaste plaats in de eveneens Griekstalige liturgieën van Antiochië en Jeruzalem, als antwoord van de gemeente op de gebeden van een litaniegebed. Vanaf de vijfde eeuw werd het “Kyrie eleison” in het Westen overgenomen, waar het Latijn in de liturgie het pleit had gewonnen. Rond 600 viel de litanie er merendeels weg en bleven uiteindelijk de aanroepingen over, die naderhand met “Christe eleison” werden uitgebreid. In de achtste eeuw werd het aantal aanroepingen op negen vastgesteld (3x “Kyrie eleison”, 3x “Christe eleison”, 3x “Kyrie eleison”). In later tijd werd deze driedeling als een aanroeping van de H. Drievuldigheid beschouwd.

Mgr. Leadbeater wijst ons erop, dat het “Heer, ontferm U onzer” in feite een oeroude aanroeping is, die dateert uit de tijd van de Egyptische Mysteriën en gericht werd tot de Zonnegod Ra. De bisschop zal er overigens niet van hebben gedroomd, dat het “Kyrie eleison” dermate van álle eeuwen is, dat het zelfs in de muziek van de popgroep “Enigma” nog veel noten op z’n zang zou krijgen...

Hendrik S. de Bruin

[Naar boven](#)

KAZUIFELS

Een kazuifel wordt in onze Kerk door de priester gedragen bij het opdragen van de H. Mis. Wij kennen hiervoor vier kleuren: wit, groen, rood en paars.

Eigenlijk zijn er ook twee zondagen waarop een roze kazuifel gedragen kan worden, nl. in het midden van de Advent en in het midden van Quadragesima of Vastentijd, zondag Laetare. Omdat deze kleur maar op twee zondagen gebruikt wordt zijn zulke kazuifels in de meeste kerken niet aanwezig.

De kazuifels die wij in Zwolle hebben zijn mooi, maar voor mij te groot, te zwaar en te warm. Daarom ben ik vanaf het begin van de afgelopen zomer begonnen eigen kazuifels te maken, en omdat op de meeste zondagen in de zomer in de groene kleur wordt gecelebreerd ben ik daarmee gestart. Het is een heel apart gebeuren om over de vrijdagmarkt te lopen met een idee, en dan te zoeken tot je de voor jouw gevoel juiste kleurcombinaties gevonden hebt. Ook het naaien is meer een meditatief werk. Je bent duidelijk met iets anders bezig dan met het naaien van bijvoorbeeld een lange broek of gordijnen. Steeds blijven in je gedachten niet alleen het doel en de plaats aanwezig waar het gedragen gaat worden, maar ook de gemeente die voornamelijk op het rugschild focust.

Voor de groene kazuifel vond ik een goudkleurige vlinder. Een vlinder symboliseert de bevrijde mens, die uit het zelf gesponnen cocon te voorschijn komt en het volle licht tegemoet vliegt.

Op de witte kazuifel, die daarna aan de beurt was en evenals de groene van glanskatoen is, heb ik als rugschild genomen een symbolische vorm van de zeventvoudige mens, gevat in een kosmisch drievoud. Dit was kantkloswerk, dat mijn moeder gemaakt heeft, toen zij al ruim boven de tachtig was. Het paste qua kleur heel goed bij het blauw van de banen op de kazuifel.

Toen de rode. Daarbij heb ik heel veel hulp gehad van Astrid, die de gehele achterkant en de verdere afwerking gedaan heeft. Het kleedje waar het rugschild uit gehaald is had ik een van de vorige jaren al eens meegenomen uit India. Zij heeft het er prachtig op verwerkt. De rode stof is gewoon katoen. Het rugschild vertoont twee zwanen die naar elkaar gericht zijn met een soort levensboom in het midden. Witte vogels zijn in de mythologie altijd gezien als geleidevogels van de ziel. Zie bijvoorbeeld Lohengrin en het Ganzenbordspel.

Pas vlak voor de Quadragesimatijd was het paarse stel klaar. Dat is gemaakt van zuivere zijde, van een sari die ik – met hulp en bijstand van Alice – deze winter in Madras gekocht heb. De kleur paars is erg moeilijk: er is een grote verscheidenheid aan schakeringen tussen het

roodachtige en het blauwachtige paars. Deze sari had het voordeel, dat aan weerskanten gouden banen waren ingeweven, die ik heb kunnen gebruiken in de banen op de kazuifel.

Greetje heeft een prachtige lotusbloem op het rugschild gemaakt. De lotusbloem is evenals de waterlelie symbool van de mens, in die zin, dat ze geworteld is in de aarde – de materie –, zich een weg baant door het water (van emoties) en ten slotte daarbovenuit groeit en zich pas opent, als ze in het volle licht van de zon komt.

Bij elk van deze kazuifels behoren ook de stola, de manipel, het kelkkleedje en de bursa (vierkant foedraal voor het corporale), die in dezelfde kleur als het betreffende kazuifel moeten zijn. Dat is best lastig, vooral het opnaaien van de kruisjes hierop; en het zoeken naar een verwerking die het best bij die soort stof past, is een secuur werkje waar je alle creativiteit voor nodig hebt.

Al met al heb ik een grote achting voor Gerda Baaij, die alle kleding die Peter als Bisschop nodig had, zelf heeft genaaid.

Wies Kuiper

VAN HUISJE NAAR KAZUIFEL

Het artikel in dit Maandbericht, waarin priester Wies ons vertelt, hoe zij onze kerkgemeente heeft voorzien van een welkome uitbreiding van het kazuifelbestand, was voor mij de aanleiding even in het kort stil te staan bij de geschiedenis van het kazuifel en de herkomst van deze benaming. Sedert ± 700 is het lange en wijde oppergewaad, dat door de Romeinse edelen in het burgerlijk leven werd gedragen, uitsluitend in gebruik geweest bij celebrerende priesters. Omdat het wijde kleed, dat de priesters als een 'huisje' (*casula*) omgaf, ongemakkelijk was bij het verrichten van de ceremoniën, werd van de zijkanten steeds meer afgenomen, zodat ten slotte twee rechte stukken stof op de rug en de borst overbleven. Wel heeft de kazuifel in de loop der eeuwen min of meer modieuze veranderingen ondergaan.

Uit het Latijnse *casula* (verkleinwoord van *casa*, 'hut', 'huisje') kwam in de Middeleeuwen de verkleiningsvorm *casuvula* voort, waaruit ten slotte ons woord *kazuifel* is ontstaan (Middelnederlandse vormen: *casufle*, *casoffle*, *carsufel*).

Hendrik S. de Bruin

[Naar boven](#)

WIEROOK

Het woord wierook betekent gewijde rook.

Het wordt vaak in de Bijbel genoemd. Al in Leviticus 2 vers 14-16 staat: "Indien gij de Here een spijsoffer der eerste vruchten wilt brengen, dan zult gij in het vuur geroosterde aren, fijngewreven graankorrels als spijsoffer uwer eerste vruchten brengen. Gij zult daar olie bij doen en wierook daarop leggen; het is een spijsoffer. En de priester zal een deel van het fijngewrevene en van de olie, met al de daarbij behorende wierook, als een gedenkofter in rook doen opgaan, als een vuuroffer voor de Here".

Ook bij de geboorte van Jezus Christus werden door de drie wijzen uit het Oosten goud, mirre en wierook meegebracht, als meest kostbare gaven. Wierook heeft een mystiek en transcendentaal karakter en door de opkringelende rook is het een zinnebeeld van toenadering tot God.

Wierook vertegenwoordigt onze emotionele natuur, met de bijbehorende wensen, verlangens en dromen. Het stijgt ten hemel tot aan de voeten van God.

Wierook is het symbool van zuiverende kracht, dat ons helpt al het overvloedige in ons leven los te laten en ons te concentreren op wat echt belangrijk is voor de zegen van God.

In de "Wetenschap der Sacramenten" zegt bisschop Leadbeater:

"De wierook stijgt op voor God, als een symbool van de gebeden en de devotie der aanwezigen; maar ook verspreidt hij zich door de kerk als symbool van de zoete geur van Gods zegen. Het wieroken is tevens een teken van eerbied, evenals in veel oudere godsdiensten, maar het wordt ook verricht met een bepaalde gedachte van zuivering en daarom stort de priester er een heilige invloed in uit, met de bedoeling, dat waar de geur ook moge doordringen, waar ook maar het kleinste deeltje van dat, wat gezegend werd, moge heengaan, het een

gevoel van vrede en van reinheid met zich moge meedragen en alle onharmonische gedachten en gevoelens moge verdrijven”.

Tegenwoordig wordt wierook ook gebruikt in de aromatherapie. Het herstelt het evenwicht en geneest het lichaam, de geest en de ziel.

Kitty Disch

[Naar boven](#)

WIJWATER

De eerste gedachte die in me opkwam over wijwater richtte zich op het wijwaterbakje dat vroeger op mijn slaapkamer hing, en op een grotere wijwaterbak aan een pilaar bij de ingang van onze kerk, waar ik als kind mijn vingertjes in doopte en daarna een kruisteken maakte. Maar waar staat het symbool wijwater nu eigenlijk voor? Wijwater is gemaakt van water en zout en wordt gezegend door de priester. Het wordt voor verschillende gelegenheden gebruikt. Bijvoorbeeld bij de doop of de kerkwijding. Afgelopen zondag zagen we hoe de palmtakjes gewijd werden. Ook wordt tijdens de H. Mis wijwater gebruikt. De liturgie begint met het Asperges, ook wel ceremonie van reiniging genoemd. Asperges is het Latijnse aanvangswoord van de antifoon “Besprenkel”. De priester besprenkelt dan niet alleen het altaar, maar ook het koor en de gemeente, zodat zij gereinigd/gezuiverd worden om samen een geestelijke tempel te bouwen. Water is een zeer oud symbool van zuivering en reiniging. Zout is van oudsher een teken van leven, want zonder zout kan een mens niet leven. Om wijwater te maken worden zuiver water en zuiver zout gemengd. Vermenging van reinheid en een toegewijd leven. Tijdens deze ceremonie demagnetiseert de priester het water, dat wil zeggen: alle invloeden van buitenaf die het water of zout kunnen doordringen worden verwijderd. Je kunt ook zeggen, dat het water op etherisch, astraal en mentaal niveau gefilterd wordt. Zo wordt het water een zeer krachtig symbool dat staat voor reiniging, concentratie en toewijding.

Marleen Stiekema

[Naar boven](#)

De paaskaars

De kaars is als een van de oudste lichtbronnen al spoedig in de christelijke liturgie opgenomen. In de vierde eeuw na Christus vermeldt de H. Hiëronymus reeds het gebruik van kaarsen bij de dodenliturgie en bij het zingen van het Evangelie. Op het altaar worden overigens pas sedert de twaalfde eeuw kaarsen gebruikt.

Het kaarslicht in de H. Mis verwijst ons naar God, en in het bijzonder naar Christus, het Licht van de wereld. Al in de oude godsdiensten werd de Godheid gezien als het Licht zelve, het Levenslicht zonder hetwelk geen mens of dier kan leven. Hoe vaak komt de zonnegod Ra niet voor in de Egyptische hiërogliefen? Maar ook de naam Israël herbergt die Godsnaam: Is-Ra-El. Oftewel: Maan-Zon-God.

Het hoogfeest van Pasen is met name een feest van Licht, het Licht dat in de duisternis schijnt, het ware Licht dat iedere mens verlicht, zoals de evangelist Johannes predikt. Daarvan getuigt onder meer de drie-armige kaars, die ons zo aanstonds – in het Licht van de Heilige Drievuldigheid – het vreugdevuur van Pasen zal schenken.

Ook zal aanstonds in de kerk de grote Paaskaars worden aangestoken, die ons herinnert aan de zuil van hemels licht, welke de Joden tijdens hun Exodus voorging naar de Rode Zee. In de “Wetenschap der Sacramenten” wordt de brandende Paaskaars een krachtig kanaal genoemd, dat veel geestelijke energieën naar ons uitstraalt.

Bijzonder treffend in het licht van Pasen is het mystieke en wellicht gnostische Gebed van Licht, dat in de vierde eeuw door de Visigotische bisschop Wulfila in de Paasmis is gebeden:

“Verhoor ons, nooit dovend Licht, Heer onze God, Licht van het enige Licht;

Gij die de bron zijt van het licht; zelf Licht en maker van het licht, dat Gij hebt geschapen en ontstoken;

Gij, Licht van uw Engelen, Tronen, Heerschappijen, Vorstendommen, Machten en van alle geestelijke wezens die Gij geschapen hebt; Gij, het Licht van uw heiligen.

Mogen onze zielen uw lampen zijn, brandend vóór U en door u ontstoken.

Mogen zij als lichten van waarheid branden van liefde, uw glans verspreiden en niet doven, branden maar nooit tot as vergaan.

En zoals wij door de lichten die wij in uw heiligdom hebben ontstoken, de nacht verdrijven, verdrijf zo ook de duisternis uit onze harten.

Laat ons uw woning zijn, die van U licht ontvangt en in U licht geeft.

Laat ons onverzwakt licht geven en U altijd vereren.

Laat ons in U worden ontstoken en nooit doven.

Door alle eeuwen der eeuwen. Amen.” Hendrik S. de Bruin

De Paaskaars

“Verheft u eeuw’ge deuren,

Gij poorten opent wijd.

Ziet, Hij de Vorst der vorsten stijgt op in heerlijkheid.

Geen aardse macht kon houden wat tot de hemel hoort.

De gouden deur gaat open,

Ook van de laatste poort.”

Vanaf Stille Zaterdag tot Hemelvaart staat de Paaskaars op het piesterkoor en wel aan de noord west kant van het altaar.

Op Paaszaterdag wordt hij ontstoken met het nieuwe Licht dat met de drie armige kandelaar de kerk wordt binnengedragen. Niet alleen in het fysieke kerkgebouw, maar ook in de “Tempel van ons eigen hart”. Deze drie armige kandelaar vertegenwoordigt de drievoudige Logos, ofwel de H. Drie-eenheid, van Vader Zoon en H. Geest. De Paaskaars moet dan aangestoken worden door de kaars aan de Epistelzijde, want die staat voor God de H. Geest, de levendmaker. De middelste kaars vertegenwoordigt God de Zoon, vanuit die kaars moeten alle kaarsen op het altaar worden aangestoken. De kaars aan de Evangeliekant vertegenwoordigt het Vader aspect van de Godheid.

Alles gedurende die ceremonie drukt vernieuwing uit en tracht deze vernieuwing binnen de kerk en binnen ons zelf te brengen; nieuw vuur, nieuw licht, nieuw wijwater, een nieuwe hostie in de monstrans.

Licht is in onze kerk altijd heel belangrijk. Met Kerstmis spreken we van de geboorte van het Licht, op Paaszaterdag van het nieuwe Licht, en met Hemelvaart wordt dat Licht naar een hoger plan gebracht, door de gouden poort.

In de bijbel wordt het als volgt verwoord.

De Geest Gods zweefde over de wateren. Dit is de belevending van die oerwateren, waardoor die oerstof a.h.w. gericht wordt door de 3e Logos of God de H. Geest, zodat de 2de Logos, de Zoon, in de schoot van de nog maagdelijke maar wel levende stof kon dringen en daar Zijn kracht instorten waardoor er lichamen of voertuigen in grote diversiteit gevormd kunnen worden.

Dit wordt beschreven als de geboorte van de Christus uit een Maagd.

Langzaam vormt deze 2e Logos, ook wel mystieke Christus genoemd, zijn voertuig, en strekt zich uit op het kruis van stof. Je zou dat kunnen zien als een van binnenuit ontrollen of ontvouwen van het Christusprincipe op het kruis van de stof. Het getal "vier" van het kruis is het symbool van de materie.

Als dit tot het einde toe gedaan is, is Zijn taak volbracht en kan Hij het loslaten (sterven).

De Christus offert zich door de beperking van de stof aan te nemen. Je zou kunnen zeggen: Hij hult zich in de dwangbuis van de stof. Daardoor wordt Hij a.h.w. de "Hemelse Mens" in wiens lichaam alle vormen bestaan.

Het bijbelse verhaal van Johannes keert terug in allerlei scheppingsmythen. Kosmisch gezien kan ook de wording van ons zonnestelsel op die manier worden beschreven.

Dan komt het nieuwe Licht, het Licht van Paaszaterdag dat "bewaard" wordt in de Paaskaars. Het lichaam is gestorven, maar het mystieke lichaam van Christus is nog gedurende veertig dagen bij ons om ons te onderrichten. Daarna, op Hemelvaart, of, als er op die dag geen dienst is op de zondag daarna, wordt het uiterlijke Licht van de Paaskaars door de priester gedooft met de woorden:

"De veertig dagen zijn voorbij; de Heer is ten Hemel opgestegen. Deze Paaskaars, welke gedurende veertig dagen voor ons het symbool is geweest van het lichaam Zijner opstanding, doof ik thans in Zijn Naam, ten teken dat. evenals dit licht de lagere gebieden verlaat om op de hogere gebieden te blijven voortbestaan, ook wij in ons hart en met onze gedachten daarheen mogen opgaan om met Hem te verblijven allen tijden."

Wies

*"Stijg nu op adelaars wieken,
mijn ziel, tot hogere sfeer,
Voor 't sterfelijk oog onzichtbaar
Ontmoet gij daar uw Heer.
Wat vorm Hem moge dragen,
Welk kleed Hem dekken moog',
Die ziel herkent de glorie
Van 't Licht, dat straalt omhoog."*

[Naar boven](#)

HET HEILIG VORMSEL

Het H. Vormsel is een van de zeven sacramenten die onze Kerk kent. Sacramenten zijn hulpmiddelen die de Kerk biedt op het evolutionaire pad van de mens. Ze zijn ingesteld om ons te helpen op het pad naar de eenheid met God.

De werking van elk sacrament berust op het neerdalen van Goddelijke energie in de substantie, de materie waaruit wij gemaakt zijn.

Bij de Doop treedt de energie via de kruin en het hart naar binnen, teneinde de pas gevormde lichamen hechter aan elkaar te verbinden, ten gunste van een ontspannen ontwikkeling van het kind. Het Vormsel verbindt het mentale lichaam hecht aan het fysieke lichaam.

Degene die het Vormsel ontvangt wordt hierdoor gesterkt in zijn leven in Christus, dat bij de Doop een aanvang nam. Het heeft een tweevoudig gevolg: de ziel wordt krachtig gemaakt en tevens verkrijgt zij het vermogen zich beter door het lichaam uit te drukken. De kandidaat/kandidate belooft ernaar te zullen streven de persoonlijke belangen niet de belangrijkste plaats in zijn/haar leven te laten innemen, maar werkzaam te zijn in het algemene belang.

Nadat hij/zij zich heeft aangeboden als "ridder in dienst van Christus", heeft de zalving met chrisma (de heilige zalfolie) plaats, en wordt hij/zij opnieuw getekend met het kruis.

Priester Geoffrey Hodson, een belangrijke schrijver over de achtergronden van onze Kerk, zegt hierover:

"Tijdens het Vormsel vindt een wonderbare uitstorting plaats van de H. Geest, aangereikt op een leeftijd dat een kind dit kan begrijpen, tussen 7 en 12 jaar, om het bij te staan wanneer de puberteit nadert, maar ook op latere leeftijd geeft het H. Vormsel, door de zalving met chrisma, kracht om actief in de dienst van Christus te staan.

Door de zegen van de bisschop wordt kracht gegeven om op te bloeien in liefde en alle zelfzucht onder de knie te krijgen, en op die manier een voorbeeld te zijn voor anderen en God lief te hebben.

De koppeling tussen de ziel* en haar zeven voertuigen wordt tijdens het Vormsel sterker, en men is daardoor in staat maximaal de zegening te ontvangen.

Hierna volgt de zang van het prachtige Veni Creator Spiritus (Kom, Schepper, Geest).

* De ziel is een uitdrukking van de geest van de mens.

Deze bestaat uit drie aspecten:

1. De wil. 2. De intuïtie. 3. Het hogere denken.

De ziel bevindt zich in het geheel van de aura en is dus aanwezig in alle zeven voertuigen. Deze zijn:

- het fysieke lichaam;
- het etherische dubbel (de verbinding tussen het

innerlijke en het uiterlijke);

- het emotionele lichaam (ook astrale lichaam geheten);
- het mentale lichaam; samen de vier lagere lichamen;
- het hogere mentale lichaam, ook oorzakelijk lichaam genoemd;
- het Boeddhische lichaam;
- het Atmische lichaam (de spirituele wil); samen de drie hogere lichamen.

Dit alles gevoed door de innerlijke bron: de Monade of Goddelijke vonk".

De kandidaat/kandidate wordt voor de bisschop geleid, knielt daar en legt de gevouwen handen op het gremiale, een schootdoek die de knieën van de bisschop bedekt, waarna de kandidaat/kandidate zich aanbiedt als ridder in Christus' dienst.

Bij de zegening, na de zalving met het chrisma, stroomt de Goddelijke kracht door de ziel of het ego van de bisschop in het lagere gedeelte van de ziel van de kandidaat/kandidate (het verstand, vervolgens naar de intuïtie en de spirituele wil) om deze drie te doen ontwaken.

Dan volgt daarna het vullen van de ziel en het verzegelen onder het uitspreken van "In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest". Het geopende kanaal blijft beschikbaar voor kosmische energie, ook na het Vormsel, in het gehele verdere leven.

Elk sacrament kent een aspect van uitstorting door Christus. Dit besef geeft de sacramenten de plaats die ze verdienen.

Wies Kuiper

Naar boven

Doop

De doop

Een doopplechtigheid krijgt altijd belangstelling. Dopen is van alle tijden. De ceremonie van het dopen in onze Kerk verloopt volgens de Katholieke ritus. De interpretatie van het ritueel is esoterisch en sluit aan bij onze zienswijzen over het doel van een mensenleven en over de begeleiding daarvan vanuit de geestelijke wereld.

Kort na elkaar zijn Daphne, Cornelis en Lieve gedoopt. Vreugdevolle gebeurtenissen, waar we nog lang aanzullen denken. Cornelis werd toegelaten met de aanvullende zalving, Daphne en Lieve door de volledige doop. Cornelis bezocht onze kerk al 20 jaar, Daphne korter, maar Lieve deed daar slechts vijf maanden over. Met overgave liet zij zich dopen, een golfje van doopwater over haar oogjes trotserend zonder één kik te geven. Zij voelde zich duidelijk op haar gemak en was geïnteresseerd in alles wat voorviel. Zo'n dertig familieleden en vrienden waren bij haar doop aanwezig

Hieronder volgen een aantal fragmenten uit toelichtingen op het heilig Sacrament van de Doop voor kleine kinderen.

De doop is ontworpen om de nieuw geïncarneerde ziel in evenwicht te brengen en op die wijze zowel het mentale, emotionele en fysieke lichaam en de spirituele Ziel te verbinden met de Heer Christus, om de dopeling op die manier op te nemen in het lidmaatschap van Zijn Kerk. Het Zelf wordt tijdens de doop in gunstige relatie gebracht met de nieuwe voertuigen. De trillingsfrequentie van de aura wordt permanent verhoogd door de genade en de zegening die de Christus aanreikt.

Voorafgaande aan de doop werd het volgende tegen de ouders gezegd: “U bent met dit kind hier gekomen, omdat het uw wens is, dat zij, uit liefde geboren, leven mag hebben in overvloed en dat het deel mag krijgen aan alle geluk en vrede, die onder mensen mogelijk is. Wij weten, dat er licht is en donker en wij voelen, dat wij, die volwassen zijn en verantwoording dragen, geroepen worden aan dit kind te tonen, dat liefde sterker is dan haat en dat er, naast verdriet en eenzaamheid, vreugde en gemeenschap is in de wereld der mensen. De doop neemt ons op in die gemeenschap, die in geloof, hoop en liefde wil groeien om te getuigen van Hem, Die zelf gedoopt werd in de Jordaan. Dat is een gave voor dit kind en een opgave voor ons en voor u in het bijzonder. Moge God u daarbij tot hulp en steun zijn”.

Tijdens de doopceremonie wordt de ziel van de dopeling als het ware gedompeld in een stroom van geestelijke kracht. Zij wordt geënt in het mystieke Lichaam van de Heer. Door de

doop wordt de dopeling ook opgenomen in de Kerk van Christus. Daardoor heeft de dopeling voortaan deel aan de bescherming en hulp, die de Heer door Zijn Kerk de mensheid aanreikt. Door het exorcisme ontvangt de dopeling een laatste innerlijke voorbereiding om dit eerste Sacrament te ontvangen. Het lichaam wordt gereinigd en geheiligd als tempel van de Geest en afgezonderd voor de dienst van God.

De invloeden van het kwade worden geneutraliseerd, de schaduwzijde van de mens. Het exorcisme reinigt de aura grondig. Dat wat is meegenomen uit voorgaande incarnaties is als energie nog aanwezig. Tijdens de doop worden de positieve eigenschappen gestimuleerd, waardoor deze sterker worden en gaandeweg de minder goede eigenschappen uitdoven. Het kind groeit daardoor meer in harmonie op, gestimuleerd door de liefde van de ouders.

Na het "effata" (open u) wordt de kruinchakra geopend. Dan vraagt de priester in de Naam van de Allerhoogste het hart en de zinnen te ontsluiten voor de Heilige Geest, opdat het kind geholpen wordt zijn lichaam tot Tempel van God te maken.

Daarna vloeit kracht via de rechterhand van de priester in de hartchakra, opdat de dopeling tot een leven komt dat in het teken staat van het Christusbewustzijn en daardoor dienend door het leven kan gaan.

Nadat de stola op de schouder van de dopeling is gelegd, volgt: *"Treed binnen in de Tempel Gods, opdat gij met Christus deel moogt hebben in het eeuwige leven"*. De kracht die dan in de aura wordt uitgestort heeft tot gevolg, dat de lichamen van de dopeling tijdelijk worden ondergedompeld in een lichtvloed en daardoor geharmoniseerd en onderling hechter verbonden worden. Het gevolg is dat de ontwikkeling van de ziel in deze incarnatie zodanig verloopt, dat de voorgenomen evolutie zo volledig mogelijk tot stand kan komen.

Door de zalving met Catechumenenolie en de kruisen voor en achter de dopeling wordt een soort harnas van licht gemaakt waarin de goddelijke energie tijdens het doopsel kan worden uitgestort. Tevens wordt een engelbewaarder aan de dopeling aangeschakeld, om deze zoveel mogelijk omhullende bescherming te bieden.

Het doopwater, dat van tevoren is geladen met reinigende en zegenende krachten, wordt over de dopeling uitgestort en het uitgesproken machtswoord doet de Geest nederdalen. De dopeling ontvangt de eigen naam, een feit met een zeer diepe geestelijke betekenis, én een beter contact met de innerlijke Geest. Met Chrisma worden kruin en voorhoofd gezalfd, waardoor het contact met en het heen en weer overgaan in de hogere lichamen worden vergemakkelijkt. Het stralende kruis op het voorhoofd in de ijlere werelden zal de dopeling steeds herkenbaar doen zijn als dienaar van onze Heer Christus. Daarna worden de chakra's weer gesloten.

Op het eind wordt het witte kleed als symbool van zuiverheid aangereikt met de volgende tekst: "Ontvang van de Heilige Kerk dit witte gewaad. Het zij voor u het beeld van de vlekkeloze reinheid van Hem, in wiens dienst u heden bent getreden, en een teken van uw gemeenschap met Christus en Zijn heilige engelen, opdat uw leven vervuld moge zijn van Zijn vrede". De brandende kaars, ontstoken aan de Paaskaars, wordt overhandigd met de volgende tekst: "Neem dit licht, ontstoken aan het vuur van Gods heilig altaar, als teken van het altijd brandende licht van uw geest. God geve, dat Zijn Liefde voortaan zó uit uw hart moge schijnen, dat u het levenspad van uw medemensen voortdurend zult mogen verlichten". Het was prachtig om te zien hoe de kleine Lieve de kaars helemaal tegen haar gezichtje drukte.

Bij volwassenen is de ceremonie enigszins aangepast. Omdat de volwassene al een ontwikkeling heeft doorgemaakt in het leven is het belangrijk, dat de tegenstellingen van het goede en het minder goede de mogelijkheid krijgen om meer in evenwicht te komen. Dit zet aan tot de ontwikkeling naar het meer uitdrukken van liefde. De aangereikte Christusenergie ondersteunt dit proces, waarbij het meest innerlijke (de Monade) wordt belevendigd en op die manier van binnenuit steun blijft verlenen. Door het belevendigen wordt de innerlijke herinnering aan het paradijs versterkt.

Wanneer iemand reeds eerder is gedoopt, maar niet volgens de Katholieke ritus, kan voor de aanneming als lid de ceremonie van "de aanvullende zalving" worden uitgevoerd. Deze lijkt op de gewone doopceremonie, waarbij dan het eigenlijke dopen met doopwater achterwege wordt gelaten.

Mijn toelating: Greetje Vermeulen

Ongeveer 25 jaar geleden maakte ik kennis met de Vrij-Katholieke Kerk, op aanraden van wijlen ds. Miskotte, met wie ik op een cursus Hebreeuws zat.

Vanaf januari 2005 ben ik een min of meer regelmatige kerkganger geworden, doordat ik toen "geraakt" werd door de Heilige Mis. Het is moeilijk uit te leggen wat me trof, omdat zo'n ervaring buiten de invloedssfeer van woorden valt. Maar later, keer op keer, voelde ik me verrijkt door de dienst, de overdenkingen die zo anders waren dan wat ik gewend was en die openingen gaven naar andere werelden.

Ik zat met een loyaliteitsprobleem met betrekking tot de Lutherse Kerk waarvan ik ruim twintig jaar lid geweest ben. Met de predikante had ik een heel goed contact en ik vond het moeilijk om uit te leggen dat ik een andere weg was ingeslagen. Uiteindelijk is alles goed gekomen: ik ben nu gastlid van de Lutherse Kerk en zij heeft me begrepen.

Wies, die ik al heel lang ken, heeft bij herhaling tegen me gezegd dat ik welkom was en dat ik me vóór alles vrij moest voelen. Dat kwam zo van binnen uit, dat ik het een verademing vond om dat te horen en mee te maken. De sfeer van vrijheid/blijheid is overigens kenmerkend voor deze Kerk.

Ik heb van de VKK waar ik op 29 juli a.s. lid van word, zoveel meegekregen: de lezingen uit de gnostische evangeliën, de invloed vanuit de theosofie, de handreikingen naar de wereldgodsdiensten.

Ik werd herinnerd aan Maria, die er was en weer aanwezig werd. Dat gold ook voor de engelen. Niet langer toebehorend aan een imaginaire wereld, maar deel uitmakend van ons aller leven.

Ik zei het al eerder: met woorden kun je niet alles weergeven. Beleven ligt toch op een ander vlak.

Op 29 juli is het dus zover en daar ben ik blij om.

Greetje Vermeulen van Rijswijk

Het verhaal uit Zuid-Amerika dat ik van Greetje kreeg, en dat haar inspireerde bij het maken van de prachtige kaars die ik ter gelegenheid van de aanvullende zalving van de doop op zondag 28 oktober ontving

Aan de oevers van de Rio Negro waren meisjes vrolijk aan het zingen, dansen, elkaars haren aan het vlechten. Het was een prachtige dag. Een van de meisjes stond op een gegeven ogenblik op, waadde door het water en beklom een rots die in het midden van de rivier stond.

Ze was een nogal uitdagend meisje, dat graag in het middelpunt van de belangstelling stond. Haar naam ben ik vergeten. Laten we haar Agnes noemen.

Agnes stond daar dus, haalde op een gegeven moment haar hart te voorschijn en liet dat aan de meisjes aan de overkant zien. Iedereen was sprakeloos: wat een prachtig hart, het was roze-rood en er was geen oneffenheidje of verkleuring in te zien. De meisjes aan de oever durfden hun hart niet te voorschijn te halen. Nooit kon hun hart zo mooi zijn als dat van Agnes...

Ineens klonk er uit de verte een stem, die toebehoorde aan een oude wijze vrouw die in het dorp woonde en naar wie mensen togingen die haar raad nodig hadden. Haar gelaat was gegroefd,

haar haar was lang en grijs en ze wandelde naar de oever van de Rio Negro en sprak Agnes aan: "Kan ik naar je toekomen?"

"Oh, ja mevrouw, heel graag zelfs." En de oude vrouw baande zich een weg door het water en beklom, stram en oud als ze was, de rots. "Meisje, vertel me eens, wil je mijn hart soms zien?" Agnes was wat verlegen met die vraag, maar haar nieuwsgierigheid won het van haar verlegenheid.

En zo haalde de oude vrouw haar hart te voorschijn. Dat hart zag er niet uit! Het bestond uit allemaal verschillende kleuren, er zaten zwarte gaten in en het was rafelig.

Iedereen schrok van dat hart! De oude vrouw merkte dat, en begon uit te leggen waarom haar hart er zo uitzag.

"In mijn leven heb ik veel liefde aan mensen gegeven en hun een stuk van mijn hart gegeven. Uit liefde voor mijn gebaar gaven ze mij een stuk van hun hart terug. Zo deelden wij de liefde. Daarom zie je die verschillende stukjes in mijn hart, die allemaal iets anders van kleur en structuur zijn. Maar helaas, soms gaf ik mijn liefde aan mensen die niets teruggaven en niet geïnteresseerd waren en zo ontstonden er zwarte gaten in mijn hart..."

Agnes was erg ontroerd door het verhaal van de oude wijze vrouw en schonk haar een stuk van haar eigen gave hart. Waarop de oude vrouw, op haar beurt, haar een stuk van haar hart overhandigde. Dit maakte Agnes zo gelukkig, dat ze vol blijdschap van de rots afsprong, het water in. Nog nooit had ze zich zo blij en gelukkig gevoeld...

Een verhaal om te koesteren. En een dag om te koesteren...

Mijn toelating was een heel bijzondere ervaring. Ik had me er heel erg op verheugd, maar ik was ook heel zenuwachtig. Ik voelde me zo welkom. De energie was prachtig en op het moment dat Gert Jan een engel voor mij vroeg kwam die ook. Roze en goud.

"Je lijkt wel een bruidje," zei Wies en zo heb ik het ook ervaren: een huwelijk met het Christusbewustzijn.

En met dat mijn leven zo totaal is veranderd is dit symbolische huwelijk een keuze die bij mijn nieuwe leven en keuzes hoort.

Ik wist toen ik de datum koos niet dat het het feest van de engel Rafaël was. En ook dat voelde zo goed. Ik ben immers ook een healer en probeer daar steeds zuiver en integer in te zijn en te groeien, wetend dat je een kanaal bent voor genezing en daar altijd hulp bij krijgt als het nodig is en je het vraagt. Hulp van een wijsheid die groter is dan ons dagelijks bewustzijn.

Alle lieve wensen, de cadeautjes en bloemen hebben me heel erg geraakt. De prachtige kaars die met zoveel liefde en aandacht is gemaakt heeft een heel mooie plek gekregen. En op bijzondere momenten steek ik haar even aan.....en dat verbindt me telkens weer met dat heel bijzondere moment.

Patricia ten Berge

[Naar boven](#)

kleuren

LITURGISCHE KLEUREN EN FRONTALEN

In onze Kerk kennen we vier (of eigenlijk vijf) liturgische kleuren. Deze kleuren geven ieder een eigen kracht aan de dienst. De kleur wordt zichtbaar gemaakt door de kleur van het kazuifel, de bursa en het kelkkleed, maar ook door de bloemen. Dat laatste valt niet altijd mee. Soms is het moeilijk, vooral in de Advent om paars te vinden, en soms is wit met Kerstmis een probleem, maar gelukkig slagen diegenen die er de beurt voor hebben er wonderwel in.

Maar wat moet je nu met de kleur groen voor de bloemen? Op zich kun je dan bijvoorbeeld geel of roze nemen of een mengeling van kleuren, maar dat geeft dus niet echt de trilling van het groen aan.

Die kleuren hebben allemaal een eigen trillingsgetal. Het wit wordt gebruikt voor hoogtijdagen of langere periodes tussen Pasen en Pinksteren. Wit heeft alle kleuren in zich, en als je een straal van het witte licht door een prisma laat vallen, verdeelt dat wit zich in alle kleuren van de regenboog, van rood, met het laagste trillingsgetal via oranje, geel, groen, blauw, indigo tot violet, de kleur die in dit spectrum de hoogste trilling heeft. Mogelijk zijn zowel aan de kant van het rood als aan die van het violet, nog andere kleuren, die wij niet kennen, doordat onze ogen niet in staat zijn die andere trillingen waar te nemen.

Om die kleuren nog meer zichtbaar te maken hebben wij nu “frontalen”. Dat zijn afhankende stukken stof, omzoomd met goudband en goudkleurige franjes. Deze frontalen hebben een dubbele functie. Op de eerste plaats versterken ze het trillingsgetal van de kleur in de dienst, op de tweede plaats kan door het gouddraad de energie vanaf het altaar afvloeien naar de grond, de aarde. Hoewel alle Vrij-Katholieke kerken deze frontalen altijd al hadden, zijn ze voor ons nieuw, maar het zal gauw wennen.

Mgr. Leadbeater schrijft hierover, dat kleuren een belangrijke invloed hebben op onze hogere lichamen, vooral op het astrale en mentale gebied. De deeltjes in die gebieden gaan mee trillen in het trillingsgetal van de kleur. Met andere woorden: een kleur is

geneigd om iemand in de hogere gebieden aan te raken, waardoor het zich in dat trillingsgetal voegt. Omdat iedereen die aanwezig is onder invloed van dezelfde kleur komt, geeft dat een harmonieus trillingsgetal, waardoor de dienst optimaal kan werken.

Misschien zou je zelfs, voordat de dienst begint, je al vast op die kleur kunnen instellen, zodat je fijnere lichamen al voorbereid zijn.

Wit is het symbool van reinheid. Het witte licht vertegenwoordigt de volle en volmaakte uitstraling. Het heeft te maken met de hoogste vorm van vreugde en blijheid. Het wordt gebruikt bij alle grote feesten in onze Kerk, behalve Pinksteren. En bij feesten van Onze Lieve Vrouwe en Engelenfeesten. Het zijn feesten met een bijzondere uitstorting van zegen.

Paars is de kleur die gebruikt wordt om ons voor te bereiden om de krachten en zegeningen van het wit te kunnen ontvangen. Het is een hoog trillingsgetal dat reinigt en zuivert. Het bevordert de inkeer in ons zelf. De paarse kleur wordt vaak in een aantal zondagen achter elkaar gebruikt, zoals in de Advent en de Quadragesima- of Vastentijd.

Rood wordt gebruikt bij feesten van de H. Geest en van martelaren. Het is de kleur van geestelijke kracht, moed en doorzettingsvermogen. Ook is rood het symbool van vurige liefde.

Groen is de kleur die zich, wat trillingsgetal betreft, tussen rood en paars/violet in bevindt. Het is de kleur van de natuur, van gras en van bomen en struiken. Het is de kleur van het evenwicht, en het vertegenwoordigt de kalme, sympathieke vriendelijkheid. Het groen wordt gebruikt gedurende de tijden in het kerkelijk jaar dat er sprake behoort te zijn van "het toepassen van het geleerde". Vaak zijn dat de zondagen met een thema.

Roze wordt maar 2 x per jaar gebruikt, nl. halverwege de Advent en de Quadragesima-tijd.

Hiervoor hebben wij geen paramenten, en moet het door de bloemen tot uitdrukking worden gebracht. De kleur duidt op de zuivere geestelijke liefde die zowel het gevolg als de voornaamste gedachte behoort te zijn van onze tijden van voorbereiding.

Vanaf nu zullen die kleuren nog een extra accent krijgen door de frontalen.

Wies Kuiper